

Republika Hrvatska
Općinski sud u Zadru
Zadar, Ulica plemića Borelli 9

Poslovni broj: P-1972/2019-41

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zadru, po sucu Marku Baraki, na temelju prijedloga više sudske savjetnice Dore Papić, u pravnoj stvari tužitelja Jose Buterina iz Zadra, Bokokotorska Ulica 6, OIB: 50119401639, zastupan po punomoćnicima-odvjetnicima iz ZOU "Rikardo Perković i Sanja Perković" sa sjedištem u Zadru, protiv tuženice ERSTE&STEIERMARKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, zastupanog po punomoćnicima-odvjetnicima u Odvjetničkom društvu Hanžeković & partneri d.o.o. iz Zagreba, radi isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 13. srpnja 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, na ročištu određenom radi objave presude, 27. kolovoza 2026.

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženici da tužitelju isplati iznos od 2.897,00 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku:

- na iznos od 0,56 EUR od 01.06.2005 godine
- na iznos od 3,55 EUR od 06.09.2005 godine
- na iznos od 1,79 EUR od 05.10.2005 godine
- na iznos od 2,05 EUR od 04.11.2005 godine
- na iznos od 1,69 EUR od 05.12.2005 godine
- na iznos od 1,51 EUR od 05.01.2006 godine
- na iznos od 0,14 EUR od 07.02.2006 godine
- na iznos od 1,61 EUR od 06.11.2008 godine
- na iznos od 6,63 EUR od 09.01.2009 godine
- na iznos od 9,57 EUR od 06.02.2009 godine
- na iznos od 10,79 EUR od 06.03.2009 godine
- na iznos od 6,22 EUR od 07.04.2009 godine
- na iznos od 8,11 EUR od 12.05.2009 godine
- na iznos od 6,11 EUR od 09.06.2009 godine
- na iznos od 6,57 EUR od 09.07.2009 godine
- na iznos od 4,64 EUR od 10.08.2009 godine
- na iznos od 6,34 EUR od 08.09.2009 godine
- na iznos od 5,10 EUR od 07.10.2009 godine

- na iznos od 5,66 EUR od 10.11.2009 godine
- na iznos od 5,77 EUR od 11.12.2009 godine
- na iznos od 9,81 EUR od 14.01.2010 godine
- na iznos od 11,84 EUR od 15.02.2010 godine
- na iznos od 5,23 EUR od 29.03.2010 godine
- na iznos od 14,36 EUR od 12.04.2010 godine
- na iznos od 15,67 EUR od 11.05.2010 godine
- na iznos od 20,39 EUR od 11.06.2010 godine
- na iznos od 25,37 EUR od 09.07.2010 godine
- na iznos od 20,38 EUR od 10.08.2010 godine
- na iznos od 34,72 EUR od 10.09.2010 godine
- na iznos od 27,96 EUR od 06.10.2010 godine
- na iznos od 25,41 EUR od 08.11.2010 godine
- na iznos od 35,53 EUR od 15.12.2010 godine
- na iznos od 41,83 EUR od 12.01.2011 godine
- na iznos od 33,55 EUR od 10.02.2011 godine
- na iznos od 35,10 EUR od 08.03.2011 godine
- na iznos od 31,78 EUR od 11.04.2011 godine
- na iznos od 40,66 EUR od 11.05.2011 godine
- na iznos od 47,09 EUR od 07.06.2011 godine
- na iznos od 45,39 EUR od 06.07.2011 godine
- na iznos od 63,36 EUR od 02.08.2011 godine
- na iznos od 982,18 EUR od 18.08.2011 godine
- na iznos od 32,20 EUR od 07.09.2011 godine
- na iznos od 30,47 EUR od 01.10.2011 godine
- na iznos od 29,50 EUR od 01.11.2011 godine
- na iznos od 29,05 EUR od 01.12.2011 godine
- na iznos od 30,73 EUR od 01.01.2012 godine
- na iznos od 32,61 EUR od 01.02.2012 godine
- na iznos od 32,65 EUR od 01.03.2012 godine
- na iznos od 31,48 EUR od 01.04.2012 godine
- na iznos od 31,86 EUR od 01.05.2011 godine
- na iznos od 32,59 EUR od 01.06.2012 godine
- na iznos od 31,90 EUR od 01.07.2012 godine
- na iznos od 31,95 EUR od 01.08.2012 godine
- na iznos od 31,29 EUR od 01.09.2011 godine
- na iznos od 30,27 EUR od 05.10.2012 godine
- na iznos od 82,69 EUR od 19.10.2012 godine
- na iznos od 885,22 EUR od 22.10.2012 godine

pa do isplate, sve po stopi koja se do 31.12.2007 određuje po članku 1. Uredbe o visini stope zakonske zatezne kamate, a od 01.01.2008 g. do 31.07.2015 g. po stopi u visini eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanom za pet postotnih poena, a od 01.08.2015 g. do konačne isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatim za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena.

II. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tužene prema tužitelju u iznosu od 1.361,18 kn / 180,66 EUR zajedno sa zateznim kamatama tekućim na iznose od:

- kn 4,04/EUR 0,54 od 06.07.2005. pa do isplate;
- kn 6,12/EUR 0,81 od 04.08.2005. pa do isplate;
- kn 7,18/EUR 0,95 od 07.03.2006. pa do isplate;
- kn 21,33/EUR 2,83 od 06.04.2006. pa do isplate;
- kn 12,54/EUR 1,66 od 05.05.2006. pa do isplate;
- kn 15,19/EUR 2,02 od 07.06.2006. pa do isplate;
- kn 22,49/EUR 2,98 od 06.07.2006. pa do isplate;
- kn 21,08/EUR 2,8 od 05.08.2006. pa do isplate;
- kn 17,79/EUR 2,36 od 08.09.2006. pa do isplate;
- kn 13,9/EUR 1,84 od 06.10.2006. pa do isplate;
- kn 21,21/EUR 2,82 od 07.11.2006. pa do isplate;
- kn 18,5/EUR 2,46 od 07.12.2006. pa do isplate;
- kn 35,74/EUR 4,74 od 05.01.2007. pa do isplate;
- kn 35,66/EUR 4,73 od 07.02.2007. pa do isplate;
- kn 31,75/EUR 4,21 od 07.03.2007. pa do isplate;
- kn 40,84/EUR 5,42 od 05.04.2007. pa do isplate;
- kn 64,6/EUR 8,57 od 05.05.2007. pa do isplate;
- kn 66,52/EUR 8,83 od 06.06.2007. pa do isplate;
- kn 75,07/EUR 9,96 od 05.07.2007. pa do isplate;
- kn 71,43/EUR 9,48 od 06.08.2007. pa do isplate;
- kn 65,59/EUR 8,71 od 07.09.2007. pa do isplate;
- kn 78,43/EUR 10,41 od 04.10.2007. pa do isplate;
- kn 73,53/EUR 9,76 od 07.11.2007. pa do isplate;
- kn 63,42/EUR 8,42 od 06.12.2007. pa do isplate;
- kn 52,07/EUR 6,91 od 08.01.2008. pa do isplate;
- kn 50,78/EUR 6,74 od 07.02.2008. pa do isplate;
- kn 22,08/EUR 2,93 od 06.03.2008. pa do isplate;
- kn 24,89/EUR 3,3 od 04.04.2008. pa do isplate;
- kn 58,35/EUR 7,74 od 08.05.2008. pa do isplate;
- kn 44,5/EUR 5,91 od 06.06.2008. pa do isplate;
- kn 51,46/EUR 6,83 od 05.07.2008. pa do isplate;
- kn 67,09/EUR 8,9 od 08.08.2008. pa do isplate;
- kn 66,25/EUR 8,79 od 04.09.2008. pa do isplate;
- kn 35,13/EUR 4,66 od 07.10.2008. pa do isplate;
- kn 4,63/EUR 0,61 od 06.12.2008. pa do isplate

i to do dana 31.12.2007. godine po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 01.01.2008. do isplate s kamatama po stopi propisanoj čl. 29. stv. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se do 31.07.2015. koja se određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za pet postotnih poena, a od dana 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01.01.2023. do 19.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog

kalendarskog dana tekućeg polugodiša za tri postotna poena, te od 20.12.2023. do isplate za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

III. Nalaže se tuženici da nadoknadi tužitelju troškove postupka u iznosu od 2.036,27 EUR sa zateznim kamatama koje teku od dana donošenja presude do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana, dok je u preostalom dijelu zahtjev za nadoknadom troškova parničnog postupka odbijen kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelji u tužbi podnesenoj ovome sudu dana 13. lipnja 2019. navodi da je sa tuženikom zaključio dana 09.05.2005 godine u Zadru stambeni kredit po Ugovoru o kreditu br.2402006-1031262160-51400607-5102396659, dalje tekstu: Ugovor), prema kojem je tuženik kao banka kreditor, tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u iznosu od 23.300,00 CHF (slovima: dvadeset tri tisuće tristo švicarskih franaka) u kunsnoj protuvrijednosti obračunato po srednjem tečaju tuženika na dan puštanja kredita, da je čl.8 st. I Ugovora ugovoreno „Kamatna stopa je promjenljiva i u trenutku ugovaranja iznosi 5,49 % godišnje“, nadalje da je, prema čl.8 toč.2 Ugovora ugovoreno „Ugovorne strane su suglasne da se za vrijeme trajanja ugovora o kreditu mogu vršiti promjene ugovorene kamatne stope kao i način obračuna i naplate u skladu s važećim odlukama banke, pa da se kamatna stopa tijekom otplate kredita u više navrata mijenjala na štetu tužitelja. U odnosu na navedeno tužitelj ukazuje na pravomoćnu presudu VTS-a broj PŽ- 7129/13-4 od 13.6.2014. Nadalje tužitelj u odnosu na ništetnost valutne klauzule u CHF navodi da je odredbama čl.2 Ugovora ugovoreno "Iznos kredita - 23.300,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti obračunalo po .srednjem tečaju tuženika na dan puštanja kredita", a prema odredbama čl.7 st.2 Ugovora utvrđeno je: "Iznos anuiteta = 252, 75 CHF", potom je čl.7 st.4 utvrđeno „VALUTNA KLAUZULA- Povrat obveza iz ovog ugovora (iznos kredita i pripadajuće kamate, kamate za zakašnjenja u plaćanju naknade i drugi eventualni troškovi) obračunati će se prema srednjem tečaju banke za CHF na dan odobrenja žiro računa banke. Korisnik kredita upoznat je s mogućim promjenama iznosa anuiteta o dospijeću u kunama nastalog uslijed promjene tečaja, a potpisom na Ugovoru, korisnik potvrđuje da ga je banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja. Sukladno prethodno opisanom utanačenju, uslijed ugovorene valutne klauzule u CHF, anuitet kredita se tijekom otplate kredita u više navrata mijenjao na štetu tužitelja. U odnosu na valutnu klauzulu tužitelj u tužbi ukazuje na pravomoćnu presudu VTS-a broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. Uslijed ugovaranja prethodno opisanih ništetnih odredbi u cit. Ugovoru a koje se odnose na način promjene kamatne stope, kao i na ugovaranje valutne klauzule prema kojoj se glavnica veže uz valutu- CHF, tužitelj je tuženiku (prema o svom trošku

obavljenom prethodnom vještačenju tj. Izračunu preplate), počev od dana 01.07.2005 godine kao dana uplate prvog anuiteta pa zaključno s prijevremenim zatvaranjem kredita od dana od 10.12.2021 godine, uslijed primjene nišetne kamatne stope i nišetne valutne klauzule, preplatio anuiteta u ukupnom iznosu od 7.339,89 kn, isto tako, na ime razlike u stanju glavnice po ugovorenom otplatnom planu i realne prijevremene otplate nedospjele glavnice preplatio je glavnicu za iznos od 12.653,05 kn. S obzirom da je prethodno citiranim pravomoćnim presudama VTS utvrđena nišetnost ugovornih odredbi o načinu promjene kamatne stope u skladu s jednostranom odlukom banke za sve ugovore o potrošačkom kreditu koji su sklapani u razdoblju između 10.9.2003.-31.12.2008., kao i nišetnost ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak za sve ugovore o potrošačkom kreditu koji su sklapani u razdoblju između 1.6.2004.-31.12.2008. to je tuženik sukladno čl.323. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08 i 125/1 1), dužan vratiti sve što je primio na temelju takvih odredbi Ugovora. Prema članku 1111. ZOO-a kad dio imovine na bilo koji način prijeđe imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. " Sukladno st. 3. istog članka „ obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala". Prema čl.1115 ZOO-a „Kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, CI inače OCI dana podnošenja zahtjeva". Člankom 502.c Zakona o parničnom postupku (NN: 53/91 , 91/92, 58/93, 1 12/99, 88/0 1 , 1 17/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/1 1, 148/1 1, 25/13, 89/14) propisano je da „Fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvali na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka I. ovoga Zakona da određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Prema čl.6 st 3. Zakona o sudovima (NN: 28/13) propisano je da je „svatko u Republici Hrvatskoj dužan poštivati pravomoćnu i ovršnu odnosno izvršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti., Člankom 118 Zakona o zaštiti potrošača propisano je kako cit. odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka I. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka I. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja nije uzrokovana postupanjem tuženika.

2.Tuženica u odgovoru na tužbu prije svega prigovara mjesno nenadležnosti ovoga suda obzirom da je da je odredbom čl. 14. Ugovora o kreditu broj 5102396659 od 09. svibnja 2005. (dalje u tekstu: Ugovor o kreditu) godine za slučaj spora ugovorena nadležnost suda u mjestu sjedišta Banke. Nadalje, tuženica navodi da k u cijelosti spori osnovanost i visinu tužbenog zahtjeva tužitelja i to s više osnova, koje će u nastavku iznijeti. U prvom redu tuženica ističe kako tužbeni zahtjev nije određeno postavljen te da je pravilno (precizno, potpuno i određeno) postavljeni tužbeni zahtjev procesna je pretpostavka za meritorno suđenje te se nepotpun i neodređen zahtjev ne može materijalnopravno presuditi, već stranku treba pozvati na odgovarajući ispravak, a u slučaju izostanka propisanog postupka primijeniti sankciju iz čl . 109. st. 3. ZPP. Tuženica nadalje ističe prigovor zastare iz razloga što je

cjelokupno potraživanje tužitelja u zastari, jer da se na zahtjev tužitelja za isplatu ima primijeniti trogodišnji zastarni rok imajući u vidu plaćanja koja je tužitelj vršio po uvećanim anuitetima i to sve u smislu odredbe čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (u daljnjem tekstu: ZZP) u svezi odredbe čl. 230. Zakona o obveznim odnosima (dalje u tekstu: ZOO), da je odredbom čl. 118. ZPP-a propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika, da je zakonodavac jasno predvidio da se u postupcima koje potrošači osobno pokrenu radi o postupcima o naknadi štete, pa se u tom smislu ima primijeniti trogodišnji zastarni rok propisan odredbama ZOO-a. U odnosu na navode tužitelja iznesene u tužbi vezano za valutnu klauzulu, tuženik ukazuje kako je primjena valutne klauzule u konkretnom slučaju ugovorena u skladu sa svim važećim zakonskim propisima te kako su tvrdnje tužitelja o korištenju valutne klauzule protivno njenoj zakonom predviđenoj svrsi u cijelosti neosnovane. Tuženica navodi kako je upravo protiv odluke VTS na koju se tužitelj poziva uložila reviziju, pa da je slijedom navedenog potrebno odrediti prekid postupka do donošenja odluke po reviziji. Tuženica nadalje ističe kako su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak te da je u brošurama, lecima i internetskim stranicama banke postojalo sasvim dovoljno informacija temeljem kojih bi tužitelj mogao razumjeti ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule vezane uz švicarski franak odnosno po stajalištu tuženika tužitelj je itekako bio obaviješten o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak. Nadalje, i u razgovoru sa službenicima banke tužitelju je bilo u dovoljnoj mjeri pojašnjeno značenje ugovaranja odredbe kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak, pa, stoga, tuženik na utvrđivanje tih okolnosti predlaže saslušanje gđe. Danice Kozica (voditelja Službe upravljanja ciljanim proizvodima, a kasnije direktor Direkcije podrške prodaji), koja u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora bila zadužena za nadzor i koordinaciju rada zastupnika tuženika u pogledu ugovaranja ugovora o kreditu ovakve vrste te gđe Danijele Rašin Sladić, koja je ugovarala ovaj kredit. Navodi se također i da je daje i Banka imala obveze u CHF-u te da stoga nije imala niti ima bilo kakve namjere usmjerene ka ostvarivanju ekstra profita. U slučaju kada bi se valutna klauzula utvrdila ništetnom kako to predlaže tužitelj, to nikako ne bi značilo da Banka gubi navodno stečeni ekstra profit, nego štoviše da ona kao kreditor snosi izravan gubitak na tečajnim razlikama jer ona i dalje i sama ima kreditnu obvezu prema svojim vjerovnicima. Tuženik ističe kako su ugovaranjem valutne klauzule, tužitelj i tuženik dobrovoljno, prema procjeni vlastitih interesa pristali na rizik promjenjivosti tečaja. Navedeno je razvidno iz činjenice kako se u ponudi tuženika nisu nalazili samo ugovori o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, pri čemu su različiti financijski proizvodi imali različite uvjete. Pritom je iznimno bitno istaknuti da se spomenuti rizik promjenjivosti tečaja odnosi i na svaku drugu valutu u odnosu na kunu, a ne samo na CHF. Naime, razvoj tečaja strane valute nije moguće unaprijed predvidjeti, kako u odnosu na CHF, tako i u odnosu na druge valute. Ne može se smatrati da bi odredba ugovora kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak bila nepoštena, jer sukladno pravilima pravne logike i duhu zaštite potrošača ista ne predstavlja nerazumljivu odredbu. Naime, navedena odredba je jasna, lako uočljiva i razumljiva, a tužitelju kao prosječnom opreznom i pažljivom potrošaču nije moglo ostati nepoznato da je tečaj kune u odnosu na CHF podložan promjenama. Tuženica ističe da je prije donošenja

ZIDZPK (1 12/12 i 143/13) bio u obvezi samo prethodno izvijestiti potrošača o promjeni kamatne stope prije nego što se ona počne primjenjivati na ugovorni odnos s potrošačem, putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način (čl. 175. Zakona o bankama, NN 84/02, 141/06), odnosno prema Zakonu o kreditnim institucijama (čl. 308. NN 1 17/08,) tuženik je bio dužan obavijestiti potrošača o promjeni ugovorene kamatne stope najmanje petnaest dana prije nego što se nova stopa počne primjenjivati, te uz obavijest dostaviti i izmijenjeni otplatni plan. Također nije nepoštena niti odredba kojom pružatelj financijskih usluga pridržava pravo jednostrano izmijeniti odredbu o cijeni, koja je uvjetovana kretanjem određenih indeksa, odnosno čimbenika na financijskom tržištu na koje pružatelj usluge nema utjecaj. Kako se ZZP ima tumačiti i u skladu s Direktivom 93/13/EEZ, a sukladno odredbi čl. 145. Ustava RH, ovdje tuženik ističe da postoje određene iznimke od pravila o nepoštenim ugovornim odredbama predviđene Direktivom, koje uključuju i ovdje pobijanu odredbu. Neovisno o tome što takve odredbe nisu inkorporirane u sadržaj ZZP, to ne znači da ih sud treba zanemariti. Prema njima postupanje tuženika nije nepošteno. U odnosu na promjenjivu kamatnu stopu tuženica ističe da dogovor o promjenjivoj kamatnoj stopi u sebi obuhvaća dva međusobno povezana i nerazdvojiva dogovora, i to dogovor o odabiru promjenjive kamatne stope, te o načinu podešavanja kamatne stope. Ta dva dogovora samo zajedno mogu činiti dogovor o promjenjivoj kamatnoj stopi, što je uostalom i stav recentne pravne teorije. Ukoliko se iz sadržaja ugovora kroz deklaratornu pravnu zaštitu ukloni način podešavanja visine kamatne stope, kamatna stopa se više ne može smatrati promjenjivom, jer tada od samog zasnivanja ugovornog odnosa ne postoji nikakav dogovor parničnih stranaka u pogledu načina njezinog podešavanja. Takav ugovor pravno je i sadržajno nepotpun, stoga odgovor na pitanje koja se kamatna stopa primjenjuje na ugovorni odnos parničnih stranaka treba potražiti u tumačenju preostalih odredbi ugovora. Parnične stranke su u vrijeme zasnivanja ugovora jasno očitovale svoju volju na način da žele da se na njihov odnos primjenjuje promjenjiva, a ne fiksna kamatna stopa, a što uostalom odgovarajuće cijeni i uvažava sam zakonodavac. U pravnoj teoriji uvriježen je stav da se odredbe ugovora imaju primjenjivati onako kako glase, a da se pri tumačenju spornih odredbi treba istraživati i zajednička namjera ugovaratelja, te odredbu tako razumjeti kako to odgovara načelima obveznog prava, posebice kroz načelo slobode uređivanja obveznih odnosa, budući da se pod njime podrazumijeva "sloboda suugovaratelja da samostalno i slobodnom voljom odlučuju hoće li uopće zasnovati određeni obveznopravni odnos, s kime, kojom vrstom ugovora, s kojim sadržajem i redovito u kojem obliku, mijenjati ga i okončati" (Vilim Gorenc, Komentar Zakona o obveznim odnosima, 2005. g., str. 7.). Deklaratorni tužbeni zahtjev stoga se ne može usvojiti bez da se pritom ne postupi protivno Zakonu o potrošačkom kreditiranju i Zakonu o zaštiti potrošača, ali i bez da se ne povrijedi jedno od osnovnih načela obveznog prava, načelo slobode ugovaranja. Tužena ističe da bi svojim postupanje prouzročila bilo kakvu štetu tužitelju, kao i da je istom nastupila šteta. Naime, presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ7129/13 potrošača u skladu sa praksom suda Europske unije, definira kao dobro informiranu, razumnu, pažljivu i opreznu osobu. Tužitelj se stoga ne može prikazivati kao osoba kojoj je moguće "nametnuti" Ugovor određenog sadržaja, na unaprijed formuliranom standardnom obrascu, niti je to životno logično i uvjerljivo. Tužitelja nitko nije silio da sklopi ugovor o kreditu s tuženikom, već je to isključivo rezultat njegove slobodne volje. U ovoj stvari nije sporno da je tuženik kao pružatelj financijskih usluga, u smislu spomenute odredbe Priloga Direktive i ranije navedenih zakona, u prvoj mogućoj prilici izvijestio tužitelja o izmjeni kamatne stope, te da je pri tome tužitelj imao pravo na

raskid ugovora. Takvo držanje sud bi ipak trebao odgovarajuće cijiniti, budući da sadašnji navodi i prijašnje postupanje tužitelja dijametralno suprotni. Stoga, sve i da je na strani tužitelja nastala šteta, njegov doprinos takvoj šteti više je nego očigledan. Budući da tužitelj u ovom postupku zahtijeva utvrđenje ništetnim odredbe o valutnoj klauzuli, tuženik ističe da bi tužitelj, ukoliko bi naslovni sud deklaratornom pravnom zaštitom uklonio odredbu o valutnoj klauzuli, bio dužan tuženiku vratiti svaki potplaćeni anuitet s osnove razlike u tečaju kada je tečaj CHF bio niži od početnog tečaja. Također se sudu predlaže konstitutivnom odlukom izvršiti prijeboj tražbine tuženika s tražbinom tužitelja.

3. Rješenjem ovoga suda poslovni broj P- 1972/2019-6 od 29. rujna 2020. odbijen je prigovor mjesne nenadležnosti izjavljen od strane tuženice kao neosnovan. Rješenjem Županijskog suda u Puli-Pola poslovni broj GŽ- 1133/2020-2 od 20. studenog 2020. odbijena je žalba tuženice i potvrđeno citirano rješenje ovoga suda kojim je odbijen je prigovor mjesne nenadležnosti izjavljen od strane tuženice. Tako, iz citiranog rješenja Županijskog suda u Puli-Pola proizlazi da, cijeneći odredbe čl. 15. st. 1. ZPP-a i čl. 70. st. 1., nije sporno da je Ugovor o kreditu zaključen u Zadru, kao mjestu u kojem se nalazi poslovna jedinica tuženika, da je sporazum o mjesnoj nadležnosti u mjestu sjedišta kreditora sklopljen u vidu prorogacijske klauzule u odnosu na čl. 14. Ugovora o kreditu koji tužitelj osporava kao nepoštenu odredbu, cijeneći čl. 327. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 – dalje ZOO), a na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti. Nadalje se u rješenju drugog stupnja navodi da tuženik da u postupku nije dokazao da se pojedinačno pregovaralo o spornoj ugovornoj odredbi a to ne proizlazi iz priloženih dokaza, pa se time primjenjuje odredba čl. 82. st. 1. alineja 19. Zakona o zaštiti potrošača- ZZP/03 koja određuje da je ta odredba čl. 14. Ugovora ništetna, obzirom je mjesna nadležnost određena u tipskom ugovoru, unaprijed formuliranom obrascu, pozivom i na pravni stav u odluci Vrhovnog suda RH pos.br. Gr1-143/2019 od 11. prosinca 2019., smatrajući da je tužitelj kao potrošač postupio sukladno odredbi čl. 19. st. 1. toč. 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju podnijevši tužbu sudu kao mjesno nadležnom. Također, iz naprijed navedenog rješenja proizlazi kako je ugovor sklopljen između stranaka potrošački ugovor, da je za odlučivanje o prigovoru tuženika da su stranke ugovorile mjesnu nadležnost, prvostupanjski sud pravilno primijenio i Zakon o zaštiti potrošača koji je usklađen sa pravnim aktima Europske unije, između ostalog i Direktivom vijeća 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. o ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima, koji se protive načelu savjesnosti i poštenja (nepoštenim odredbama) i čl. 1.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 78/12 – dalje ZIDZZP). Kako iz utvrđenih okolnosti proizlazi da u konkretnoj situaciji ugovorna odredba o mjesnoj nenadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu, ona je u smislu odredbe čl. 96. ZZP-a ništetna, a tako i čl. 81. ZPP/03, budući da je Ugovor o kreditu između stranaka sklopljen u Zadru. Ista odredba je i unesena u čl. 19.1 Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine broj": 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15, 102/15) kojim je propisano da u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane, bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište. Radi se o odredbi koja uređuje nadležnost sudova pa njezina primjena po prirodi stvari ne ovisi o tome kada je nastao ugovor o kreditu u vezi s kojim nastane spor, već o tome kada je postupak pred sudom pokrenut a ovaj postupak pokrenut je 13. lipnja 2019., dakle nakon stupanja na snagu navedene

odredbe (30. rujna 2015). Slijedom svega navedenog proizlazi da je ovaj sud pravilno odlučio da među strankama nije sklopljena valjana prorogacijska klauzula u smislu odredbe čl. 70. st. 1.- 4. ZPP-a.

4. U dokaznom postupku sud je pročitao isprave priložene spisu i to: Ugovor o kreditu broj: 2402006-1031262160/51400607-5102396659 (l.s. 5-6), Pregled prometa po partiji kredita za razdoblje od 10.5.2005 do 29.10.2012 (l.s.8-13), nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za financije Martine Mate (l.s.266-280), te je proveden dokaz saslušanjem svjedokinje Danijele Rašin Sladić (l.s. 248-249).

5. Tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženica isplati ukupan iznos od 2.897,00 EUR, zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama s naslova vraćanja onog dijela novčane tražbine kojeg je po Ugovoru o namjenskom kreditu, koji je sklopljen među strankama isplatio tuženoj u razdoblju od svibnja 2005. do listopada 2012. na temelju nepoštene ugovorne odredbe u pogledu jednostrane i netransparentne promjenjivosti redovne stope ugovorne kamate, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i s naslova vraćanja onog dijela novčane tražbine kojeg je po Ugovoru o namjenskom kreditu, koji je sklopljen među strankama isplatila tuženoj u razdoblju od svibnja 2005 do listopada 2012. na temelju nepoštene ugovorne odredbe kojom je glavnica iz ugovora o kreditu vezana za valutu švicarski franak (dalje u tekstu: valutna klauzula), o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo

7. Među strankama nije sporno da su 9. svibnja 2005. zaključili Ugovor o kreditu kojim Ugovorom je tužena kao kreditor odobrila tužitelju kao korisniku kredita kredit iznosu od 23.000 CHF s rokom otplate od 120 mjeseci u 120 jednakih mjesečnih anuiteta. Nije sporno da je čl.2 Ugovora utvrđen iznos kredita u kunskoj protuvrijednosti 23.000, 00 CHF po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja, da je čl.7. Ugovora utvrđeno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF, važećem na dan dospeljeća, da je čl. 8. Ugovora utvrđena kamatna stopa 05,490 % godišnje, s time da je ista promjenjiva, te kako se promjena kamatne stope vrši izmjenama i dopunama Odluke o kamatama banke na čiju primjenu korisnik pristao.

8. Između stranaka također nije sporno da se tijekom trajanja navedenog ugovornog odnosa Odlukama tužene o kamatnim stopama početno ugovorena kamatna stopa mijenjala/povisivala, te da su se anuiteti povećavali.

9. Među strankama je sporna isplata preplaćenih iznosa zbog rasta valute CHF, jesu li ispunjeni uvjeti za utvrđenje ništetnosti Odluka tuženika kojim je mijenjana ugovorna stopa slijedom čega bi tužitelju pripala pravo na potraživanje pretplaćene kamate, odnosno prijeporno je da li je tužitelju trebalo naplaćivati kamatu samo prema početnoj kamatnoj stopi, te je sporno da li je došlo do zastare potraživanja predmetnih iznosa obzirom na istaknuti prigovor zastare od strane tuženika.

10. Pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. potvrđena je navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu kojim se utvrđuje da je između ostalih i tuženik u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 1. srpnja 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o ugovorima o potrošačkom kreditiranju – Ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a da prije zaključenja i u vrijeme predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana pa su time

tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima.

11. Odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/18 od 3. rujna 2019. odbijena je kao neosnovana revizija 1-8 tuženih banaka i potvrđena odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/17 u dijelu u koje je utvrđeno da su iste povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora banke kao trgovci nisu potrošače u cijelosti informirali o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Jednako tako u odluci istog suda broj Rev-249/14 od 9. travnja 2015. utvrđeno je da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava korisnika kredita, na način da je ugovorena kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva, u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorne kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača.

12. Citirane presude donesene su na temelju odredbe čl. 131. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09., 78/12., 58/13. i 41/14.), a temeljem odredbe čl. 138.a. istog zakonskog propisa odluka kojom sud prihvaća takav tužbeni zahtjev povodom kolektivne tužbe za zaštitu potrošača obvezuje sve ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

13. U odnosu na prigovor zastare istaknut po tuženiku isti je u cijelosti neosnovan, obzirom da je odlukom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. pravomoćno odlučeno da je odredba o valutnoj klauzuli ništetna. Stoga se primjenjuje novi zastarni rok od 5 godina počevši od 15. lipnja 2018. do 15. lipnja 2023. Kako je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena sudu 13. lipnja 2019., ista je podnesena unutar općeg zastarnog roka od 5 godina iz odredbe čl. 225. ZOO-a, u odnosu na primijenjenu valutnu klauzulu. Također nije osnovan ni prigovor zastare istaknut po tuženiku je osnovan u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu obzirom da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu tužbe za zaštitu kolektivnih prava i interesa (Rev-249/14), a to je 13. lipnja 2014. Dakle, kako je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 13. lipnja 2019., a tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača 4. travnja 2012., te kako je presuda pred Visokim trgovačkim sudom RH donesena 13. lipnja 2014., a zastarni rok predmetne tražbine prema odredbi čl. 225. ZOO iznosi 5 godina, to je tužba i u tom dijelu podnesena unutar navedenog zastarnog roka, što istaknuti prigovor zastare čini u cijelosti neosnovanim.

14. Prvostupanjski sud smatra da je odredba Ugovora o kreditu, prema kojoj je ugovorena mogućnost promjene redovne kamatne stope bez ugovorenih parametara, jednostranom odlukom banke, a da o promjeni nije pojedinačno pregovarano, ništetna sukladno članku 322., u vezi s člankom 324. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18. dalje ZOO), te člankom

81. stavkom 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03 - dalje: ZZP/03) i naročito odredbe članka 82. alineja 10. i 11. ZZP/03 sa posljedicom predviđenom odredbom članka 87. stavak 1. ZZP/03 koji predviđa da je nepoštena ugovorna odredba ništava. Ovo stoga jer je tuženik iskoristio svoj položaj i protivno načelu savjesnosti i poštenja nametnuo ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi po kojoj odluka o promjeni ovisi isključivo o volji banke, s obzirom da pozitivni propisi koji su bili na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu nisu propisivali obvezu ugovaranja kriterija za primjenu promjenjive kamatne stope, pa prvostupanjski sud prihvaća stav Visokog trgovačkog suda u presudi od 13. lipnja 2014., poslovni broj PŽ-7129/2013-4., da iako nije zabranjeno istovremeno ugovoriti valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, činjenica što obveza potrošača istovremeno ovisi o dva promjenjiva bitna elementa čini tu obvezu posebno rizičnom, jer u vrijeme sklapanja ugovora potrošač ne zna koji iznos glavnice kredita izražene u kunama će biti u obvezi tijekom dugoročne otplate vratiti banci, a ne zna niti koju će cijenu (redovnu kamatu) za to platiti. Iznos glavnice kredita, koji je promjenjiv, a ovisi o odnosu švicarskog franka i kune, ne mogu unaprijed znati niti na njega utjecati ni banke ni potrošači, dok iznos cijene ovisi i o iznosu glavnice (koji je neizvjestan) i o visini kamatne stope, koja je tijekom postojanja obveze po ugovoru promjenjiva sukladno odluci banke, dakle vjerovnika. Zato već sama činjenica da u opisanoj situaciji drugi promjenjivi element o kojem ovisi visina obveze potrošača - kamatu, određuje banka jednostrano, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja. Slijedom navedenog ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi je nepoštena, a time i ništetna, pa su sve jednostrane promjene kamatne stope što ih je tuženica poduzimala bile nezakonite. Suprotno navodima tužene, prvostupanjski sud, imajući u vidu navedene odluke Visokog trgovačkog suda RH i Vrhovnog suda RH, u kojima je po kolektivnoj tužbi hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača "Potrošač", podnesenoj Trgovačkom sudu u Zagrebu 4. travnja 2012. god. pod br. P – 1401/12, protiv osam najvećih hrvatskih banaka, među kojima je i tužena, pravomoćno utvrđeno da su odredbe ugovora o kreditima, u kojima su banke bez ugovorenih parametara jednostranom odlukom mijenjale početno ugovorene kamatne stope, nepoštene i stoga ništave. Nadalje, kako je u odgovoru na pitanje povrede interesa i prava potrošača - korisnika kredita, vezivanjem glavnice iz ugovora o kreditu za valutu švicarski franak, sud u pojedinačnom postupku vezan za shvaćanje izraženo u pravomoćnoj presudi donesenoj u postupku u povodu kolektivne tužbe, dakle konkretno za navedeno shvaćanje izraženo u presudama Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., to je prvostupanjski sud i u ovom sporu primijenio konkretno pravno shvaćanje vezano za povredu interesa i prava potrošača korisnika kredita vezivanjem glavnice iz ugovora o kreditu za valutu švicarski franak, te je takvu ugovornu odredbu utvrdio ništetnom i primijenio fiksni tečaj CHF na dan 1. 2. 2007. u iznosu 1Chf=4,537608 Hrk. Slijedom navedenog ovaj sud smatra da se na sporni pravni odnos treba primijeniti institut stjecanja bez osnove iz čl. 1111. ZOO.

15. Dakle, slijedom svega prije obrazloženog, odnosno utvrdivši da su odredbe o promjenjivoj redovnoj kamati u predmetnom Ugovoru, osim u dijelu kojim je visina kamatne stope određena na dan sklapanja Ugovora te do prve promjene kamatne stope do koje je došlo jednostranom odlukom banke, a bez prethodnog pregovaranja o tome sa tužiteljem kao korisnikom kredita, nepoštene te stoga ništetne, kao i odredbe o valutnoj klauzuli, sukladno ranije citiranim odredbama iz čl. 87. st. 1. ZZP/03 i čl. 96.

st. 1. ZZP/07 u svezi odredbi iz čl. 322. st. 1. i čl. 324. st. 1. ZOO, to je ovaj sud ocijenio osnovanim tužbeni zahtjev u cijelosti.

16. Na okolnost visine iznosa koji je tuženica dužna platiti tužitelju provedeno je financijsko vještačenje po vještaku financijske struke mr. sc. Martine Maté

17. Čitanjem nalaza i mišljenja vještaka mr. sc. Martine Maté utvrđeno je da je prema izračunu banka više obračunala iznose anuiteta u ukupnom iznosu od 2.897,00 EUR u slučaju da nije primijenjena valutna klauzula, a da je redovna kamata obračunavana prema početnoj stopi redovne kamate naznačenoj u ugovoru o kreditu iz tužbe, sve za razdoblje od zaključenja Ugovora o kreditu do konačne otplate kredita, uključujući izračun svih promjena koje su se dogodile tijekom otplate kredita, kao i uključujući pozitivne i negativne razlike, kako je to vještak izračunao, a prvostupanjski sud u cijelosti prihvaća, pa je za taj iznos tužbeni zahtjev prihvaćen uz pripadajuću zakonsku zateznu kamatu i to na način kako je odlučeno kao pod točkom 1. izreke ove presude.

18. Podneskom od 15. svibnja 2024. tužena se očitovala na nalaz i mišljenje vještaka financijske struke na način da ne prigovara matematičkom izračunu pretplate po kreditu, no ističe da osporava osnovanost potraživanja tužitelja, te ističe prigovor prijeboja s osnove potplaćenih i povlaštenih anuiteta (kada je tečaj CHF bio niži od početnog tečaja) i to u iznosu od 180,66 EUR zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

19. Tužitelj je podneskom od 17. svibnja 204. precizirao tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju vještaka, te istaknuo da prigovara navodima tuženika iz gore navedenog podneska i ukazuje na činjenicu da je nalazom i mišljenjem vještaka već utvrđena razlika uvećanih uplata u anuiteta, uključujući pozitivne i negativne razlike.

20. Sud je cijenio stručnim i objektivnim nalaz i mišljenje sudskog vještaka Martine Mate jer se radi o sudskom vještaku koji tu dužnost obavlja više godina, a nema nikakvih okolnosti zbog kojih bi sud sumnjao u stručnost i objektivnost istog. Sud nalazi da u nalazu i mišljenju te dopuni nisu utvrđene nikakve nejasnoće, dok su prigovori tuženika pravne prirode i o njima odlučuje sud o čemu će u nastavku obrazloženja ove presude biti riječi.

21. U presudi Suda EU - presuda broj: C-26/13 od 30. travnja 2014. u odnosu na tumačenje i primjenu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ istaknuto je, da se ta odredba Direktive 93/13/EEZ ne smije tumačiti u smislu njezine gramatičke razumljivosti, već tako da potrošaču moraju biti objašnjeni razlozi i pojedini mehanizmi promjene kamatne stope, kao i odnos s drugim odredbama ugovora, odnosno općih uvjeta poslovanja kako bi on na temelju točnih i razumljivih kriterija mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze. Sud EU polazio je od svog ustaljenog stajališta da je potrošač uvijek u slabijem položaju u odnosu na poduzetnike (u konkretnom slučaju banke) kako u pogledu pregovaračke snage tako i u pogledu razine obaviještenosti, odnosno položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je poduzetnik (banka) prethodno sastavio, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj.

22. Na okolnost zaključenja ugovora saslušana je svjedokinja Danijela Rašin Sladić kao djelatnica tuženika, a koja je djelatnik tuženika od 1998. na poslovima blagajnika, osobnog bankara, direktora savjetodavnog centra te voditeljica grupe klijenata Corporate. U svom iskazu navedena svjedokinja je navela kako tužitelja osobno ne poznaje, ali kako je tužitelj radio u hotelu Kolovare u kojem je više puta bila na domjencima, poznaje tužitelja iz viđenja. Nadalje se u iskazu navodi da je u vrijeme kada je tužitelj podizao kredit radila kao osobni bankar u banci, da se ne sjeća

svih detalja, ali da se sjeća da je tužitelj podizao kredit radi adaptacije. Što se tiče prakse prilikom kreditiranja fizičkih osoba u CHF svjedokinja navodi kako bi se građani sami odlučili za kredit obzirom da je u to vrijeme kamatna stopa za kredite u kojima je glavica vezana uz valutu CHF bila najpovoljnija, da su građani imali na uvid letke sa detaljnijim informacijama o kreditu, da su ti leci sadržavali povijesno kretanje tečaja u švicarcima te da su građani prilikom sklapanja i solemnizacije ugovora uvijek imali priliku tražiti pojašnjenja i postavljati pitanja.

23. Sud nije prihvatio pisani iskaz svjedokinje Danice Kozice budući da se tužitelj usprotivio istome, a tuženik je na ročištu za glavnu raspravu odustao od neposrednog saslušanja navedene svjedokinje, pozivajući se pritom na odredbu članka 492.c ZPP-a, dok iskaz svjedokinje Danijele Rašin Sladić nije prihvaćen u dijelu u kojem se navodi kako su građani prilikom sklapanja i solemnizacije ugovora uvijek imali priliku tražiti pojašnjenja i postavljati pitanja, a u smislu mogućnosti utjecaja na sadržaj i izmjenu ugovornih odredi Ugovora o kreditu u CHF.

24. Prema ocjeni ovog suda, tužitelj je u vrijeme sklapanje predmetnog ugovora o kreditu imala status potrošača i stoga se isti može pozvati na utvrđenja iz presude u kolektivnom sporu, a koji status tuženik u svom odgovoru na tužbu i dalje tijekom postupka ne osporava. Iz članka 3. Ugovora o kreditu proizlazi da je tužitelj stambeni kredit radi izgradnje i adaptacije stambenog prostora, a također saslušana svjedokinja Danijela Rašin Sladić u svom iskazu navodi kako se sjeća da je tužitelj podigao kredit kod tuženika radi adaptacije.

25. Prvostupanjski sud smatra, da u situaciji, kada su odredbe koje su se odnosile na ugovorenu promjenljivu kamatnu stopu bile sastavni dio standardnog ugovora o kreditu, unaprijed sastavljenog od banke, o kojima se s tužiteljem nije pojedinačno pregovaralo, niti je on mogao utjecati na njihov sadržaj, a niti sagledati svoju obvezu kao cjelinu, takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, što je suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima.

26. Prema odredbi čl. 502.a st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19) udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana, mogu kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povrjeđuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP, dok je čl. 502.c ZPP propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava na način da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

27. Dakle, citirane odredbe ZPP i ZPP propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača na način da obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača pozovu na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen u tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP.

28. Tuženik je prigovorom procesne kompenzacije stavio u prijeboj tražbine tužitelja svoje potraživanje u iznosu od 180,66 eura, a koje se odnosi na neplaćenu razliku između anuiteta obračunatih po početnom tečaju CHF spram kune u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu i plaćenih anuiteta obračunatih po nižem tečaju u odnosu na taj početni tečaj. Iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da tečajna razlika između svakog plaćenog anuiteta koje bi tužitelj platio da se primjenjivao tečaj CHF naspram HRK na dan isplate kredita te stvarno plaćenih anuiteta po tečaju nižim od početnih iznosi 180,66 eura (1.361,18 kuna) . S obzirom na utvrđeno činjenično stanje sud je primjenom odredbi čl. 1111. ZOO-a i čl. 1115. ZOO-a dosudio tužitelju iznos od 2.897,00 EUR sa zateznim kamatama pripadajućim od svakog pojedinog iznosa, a koji iznos sukladno nalazu i mišljenju vještaka uključuje pozitivne i negativne razlike. Naime, kreditni odnos između stranaka predstavlja jedinstveni i cjeloviti pravni odnos, pa kada tužitelj potražuje isplatu u odnosu na ništetne dijelove ugovora o kreditu koji se odnose na valutnu klauzulu tada su ništetne te odredbe ugovora za obje stranke i to od zaključenja ugovora o kreditu, što znači da u onim razdobljima kada je anuitet u odnosu na valutnu klauzulu bio niži od početnog ugovorenog tečaja, pa kako je tužitelj podneskom od 17. svibnja 2024. uredio tužbeni zahtjev na način da potražuje iznos od 2.897,00 EUR sa zateznim kamatama pripadajućim od svakog pojedinog iznosa, a koji iznos sukladno nalazu i mišljenju vještaka uključuje pozitivne i negativne razlike, to je valjalo u cijelosti prihvatiti tužbeni zahtjev.

29. U odnosu na prigovor prijeboja tuženika, tuženik je svoju tražbinu zasnovao na ništetnosti dijela odredbi ugovora o valutnoj klauzuli. Sukladno čl. 323 ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora, svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj ugovornoj strani ono što je primala na temelju takvog ugovora. Tuženik u prigovoru prijeboja tvrdi da mu je tužitelj radi ništetnosti odredbi dužan vratiti ono što je primio plaćanjem anuiteta u mjesecima kada je tečaj CHF bio manji od početnog tečaja. Sud je stava da ova tražbina tuženika ne ispunjava zakonske pretpostavke iz čl. 323 ZOO-a a to stoga što plaćanjem navedenih otplatnih obroka tužitelj nije primio, odnosno stekao bez osnove jer je cijelu uplatu primio tuženik, pa stoga ne postoji niti njegova obveza vraćanja nečeg što nije primio, a time niti tražbina tuženika po osnovi ništetnih ugovornih odredbi. Čl. 323. st. 2. ZOO a propisano je da ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ugovora, odgovoran je i za štetu suugovaratelju koji trpi zbog ništetnosti, ako ovaj nije znao ni morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. U konkretnoj situaciji tuženik nije ni pregovarao s tužiteljem dakle, svjesno je prešutio i zatajio tužitelju okolnosti vezane uz rizičnost valutne klauzule vezane uz CHF-u. Sukladno navedenom, krivnja za ništetnost ugovornih odredbi je na strani tuženika. Sukladno tome, prigovor prijeboja s osnova štete bi bio neosnovan. Pri tome se napominje da iz odredbi čl. 81. st.1. ZPP-a ne proizlazi da bi plaćanjem manjeg anuiteta u određenom vremenskom razdoblju trajanja ugovora tužena zbog ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli ostvarivala pravo na povrat u smislu čl. 323. st.1. ZOO-a jer se odredba čl. 81.st.1. ZPP-a odnosi samo na potrošače. Sukladno iznijetome, prigovor prijeboja valjalo je odbiti kao neosnovan.

30. Na dosuđeni iznos od 2.897,00 EUR, tužitelju su dosuđene zatezne kamate na svaki pojedinačni iznos od dospijeća tj. od plaćanja pa do isplate, a koja kamata pripada u skladu sa člankom 1115. stavak 2. ZOO-a odnosno od kada je tuženik kao nepošten stjecatelj dužan zateznu kamatu platiti od dana stjecanja tj. dana isplate anuiteta.

30. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a, a skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 138/23. dalje Tarifa) za tužitelja i to trošak sastava tužbe prema Tbr. 7. toč. 1.- 200,00 EUR, sastav podneska od 28. ožujka 2024. prema Tbr. 8. toč. 1. – 200,00 EUR, sastav podneska od 17. svibnja 2024. prema Tbr. 8. toč. 1. – 200,00 EUR pristup na ročište od 21. srpnja 2020. Tbr. 9. toč. 1. – 200,00 EUR, pristup na ročište od 17. siječnja 2023. prema Tbr. 9. toč. 1. – 200,00 EUR, pristup na ročište od 22. veljače 2023. prema Tbr. 9. toč. 1. – 200,00 EUR, pristup na ročište od 13. srpnja 2026. prema Tbr. 9. toč. 1. – 200,00 EUR, što uvećano za zatraženi i pripadajući PDV iznosi 1.750,00 EUR, uvećano za trošak financijskog vještačenja u iznosu od 200,00, trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 86,27 EUR što sveukupno iznosi 2.036,27 EUR.

Zadar, 27. kolovoza 2026.

Viša sudska savjetnica

Dora Papić

S u d a c

Marko Baraka

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dozvoljena je žalbu u roku od 15 dana od dana primitka iste. Žalba se podnosi ovom sudu putem sustava e-komunikacija, odnosno u tri primjerka ako podnositelj žalbe nije obveznik korištenja e-komunikacije sukladno članku 106.a ZPP-a. O žalbi odlučuje županijski sud.

Dna:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženici po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088c-2e2ab**

Kontrolni broj: **03c0b-6c1a1-1ddd7**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.